

Nieuwsbrief X: Bibliotheek Koninklijk Conservatorium Antwerpen – juni 2012

Nieuwtjes uit de bibliotheektoeren, een partituur en een erfgoedcollectie in de kijker, en een greep uit de aanwinsten, dat is de inhoud van deze tiende nieuwsbrief.

Voor meer informatie, vragen en opmerkingen kan u ons steeds bereiken via [e-mail](#).

Zomervakantie

De bibliotheek sluit van 16 juli tot en met 15 augustus. We wensen u een deugddoende vakantie!

Nieuwtjes uit de boekentoren

* Om onze klanten wegwijs te maken in de digitale bibliotheekwereld hebben we als leidraad een research portaal ontwikkeld. Naast algemene informatie krijgt u hier toegang tot verschillende catalogi, databanken, gedigitaliseerde partituren en boeken, bijzondere collecties en webtentoonstellingen. Deze website zal regelmatig worden geüpdatet en aangevuld, zo komen er ook aparte pagina's voor dans en drama. Ondertussen zijn uw opmerkingen en aanvullingen zeer welkom. U kan het research portaal [hier](#) vinden.

* De laatste nieuwtjes en signalementen van aanwinsten vindt u ondertussen nog altijd op onze [Facebookpagina](#).

Topstukken

Bij ministerieel besluit van 24 april 2012 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 juni) worden drie werken uit de bibliotheek opgenomen op de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap, in de afdeling individuele voorwerpen, afdeling cultuurhistorisch erfgoed. (de 'Topstukkenlijst'). Het betreft de Dodecachordon (1547) van Henricus Glareanus (1488-1563), het Troisième livre de pièces de clavecin (na 1744) van Josse Boutmy (1697-1779) en het Beiaardboek (1746) van Joannes de Gruijtters (1707-1772). Hieronder vindt u de per topstuk de motivatie:

*Joannes de Gruijtters, Beiaardboek

Dit autografische manuscript van de Antwerpse stadsbeiaardier Joannes de Gruijtters is een unieke bron voor de beiaardpraktijk aan de Antwerpse Onze-Lieve-Vrouwekathedraal en, in het algemeen, een bijzonder waardevolle bron voor de hand gespeelde profane beiaardmuziek uit de achttiende eeuw. De keuze van de werken en de verschillende manieren van adapteren aan de beiaard, zorgen voor een unieke, eigentijdse kijk op de nationale en internationale muziek van de eerste helft van de achttiende eeuw. Bovendien wordt het repertoire uit de Gruijtters beiaardboek momenteel nog gespeeld, bewerkt en (gedeeltelijk) gepubliceerd.

*Josse Boutmy, Troisième livre de pièces de clavecin

Klavecinist-componist Josse Boutmy, een schakelfiguur in een belangrijke dynastie van musici, was decennia lang toonaangevend in het Brussels religieuze en seculiere muziekleven. Als componist maakte hij vooral naam met zijn klavecimbelmuziek, waarin hij een eigen synthese maakt van Franse, Duitse en Italiaanse stijlkenmerken. Van zijn Troisième livre zijn nog slechts twee exemplaren bekend, waarvan dit als enige in Europa. Het betreft een

zeldzaam exemplaar, essentieel voor de studie van de klaviermuziek in de Zuidelijke Nederlanden. De intekenlijst met 106 namen is belangrijk voor de kennis van de distributie en receptie van deze klavecimbelsuites die een bijzondere artistieke waarde hebben.

*Henricus Glareanus, Dodecachordon

Dit exemplaar van de Dodecachordon van de Zwitserse muziektheoreticus Henricus Glareanus is volstrekt uniek vanwege de talrijke eigenhandige annotaties, aanvullingen en correcties van de auteur. Vermits deze notities alleen in dit exemplaar voorkomen, zijn ze van cruciaal belang voor de studie van de evoluerende inzichten en theorieën van Glareanus, een van de belangrijkste muziektheoretici uit de renaissance (schakelfunctie). Deze ‘Antwerpse Dodecachordon’ heeft een bijzondere provenance : het was Glareanus’ eigen werkexemplaar en werd samen met zijn privébibliotheek verkocht aan de Augsburgse kanunnik Johann Egolph von Knöringen (1537-75). Daarvan getuigt een bijzonder fraai , paginagroot ex-libris. Later verhuisde de bibliotheek naar Ingolstadt (1573), Landshut (1800) en uiteindelijk naar de universiteitsbibliotheek in München. Dit bijzondere, gave exemplaar werd in 1879 gekocht door de Vlaamse componist, musicoloog en collectionneur Léon de Burbure de Wesembeek (1812-1889) en kwam na diens dood in de Antwerpse conservatoriumbibliotheek terecht. Dit belangwekkende muziektraktaat bevat ook composities van, onder anderen, Pierre de la Rue, Jacobus Obrecht en Hayne van Ghizeghem.

Het beiaardboek van de Gruijters is volledig gedigitaliseerd en kan vanuit de [bibliotheekcatalogus](#) geconsulteerd worden. Boutmy’s klavecimbelboek wordt binnenkort als facsimile gepubliceerd en de Dodecachordon is momenteel het voorwerp van een doctoraatsonderzoek aan de Ludwig-Maximilians-Universität in München. Binnenkort zullen ook twee collecties uit de bibliotheek aan de topstukkenlijst worden toegevoegd.

Ontsluiting van de volledige pianomethode-rubriek

De afgelopen maanden zijn er een kleine 300 pianomethodes uit het magazijn toegevoegd aan de catalogus. Samen vormen ze een divers aanbod, gaande van de allerbekendste Czerny’s, Burgmüllers, Hellers en Hanons tot gebroken akkoorden, met de hand geschreven door Antwerpse pianojuffen. Er is ook een goede vertegenwoordiging van Vlaamse componisten zoals Louis Bossaers (met Werktuigelijke klavier oefeningen) en Jef Alpaerts (met Exercices journaliers pour fortifier les doigts). Al deze werken, of kopieën eruit, kunnen worden aangevraagd in de leeszaal. U vindt de volledige lijst [hier](#).

Omdat er zelfs achter iedere klaviermethode een verhaal zit, lichten we één publicatie uit de collectie om van dichterbij te bestuderen.

Méthode pour le piano forte par Pleyel et Dussek, ed. Pleyel, Paris

Deze tussen 1797 en 1801 door Ignace Pleyel gepubliceerde pianomethode is grotendeels een vertaling (of tweede editie) van de Instructions on the Art of Playing the Pianoforte or Harpsichord van zijn goede vriend Jan Ladislav Dussek (Londen, 1796). Pleyel voegde aan Dusseks Instructions, die vooral op het klavecimbel gericht waren, achttien lessen en enkele stukken tekst toe. Het resultaat hiervan is een meer pianistiek geheel, al blijft de methode qua nieuwste vooruitgangen in de pianotechniek beperkt tot de vermelding van dynamische schakeringen en het una-corda-pedaal.

Hoe overzichtelijk de conceptie van deze partituur ook lijkt, toch bestaat er rond de Dussek-Pleyel-methode een moeilijke geschiedenis van toeschrijvingen. Dit heeft met verschillende elementen te maken. Een eerste bron van verwarring is dat Dusseks oorspronkelijke Instructions aangevuld zijn met een supplement van zes sonates voor klavier en viool van

Pleyel (opus 32). Zo wordt Pleyel, als componist van het supplement, ook vermeld op de titelpagina van de Instructions. Strikt genomen is deze eerste publicatie dus ook van Dussek én van Pleyel.

Een tweede element betreft de in 1801 verschenen derde editie van de Dussek-Pleyel-methode, door Hoffmeister in Leipzig gepubliceerd als Klavierschule: deze vermeldt enkel Pleyel als auteur. In een open brief die eind 1802 in de Allgemeine Musikalische Zeitung verscheen, verwoordt Dussek zijn ongenoegen over deze “Unrichtigkeit”. Opmerkelijk aan deze brief is niet zozeer de rechtzetting, maar wel Dusseks oordeel over Pleyels bijdrage aan de Dussek-Pleyel-methode. Dussek omschrijft de toevoegingen namelijk als “sehr entbehrlich”, en dus als onvoldoende om Pleyel als co-auteur te benoemen; “was ihn dazu befugte, weis ich nicht [...]”. Nu wordt aangenomen dat Pleyel vooral werd ‘bevoegd’ door zijn goede reputatie in Parijs; zijn naam op de kaft zou de verkoopcijfers wellicht ten goede komen.

Dussek publiceerde in 1815 bij Breitkopf & Härtel een vierde editie van de pianomethode, de Pianoforte-Schule. Dit was zijn eigen Duitse vertaling – en volgens hem de enige ‘juiste’ Duitse versie – van de Instructions. Net als de eerste editie bestaat dit werk uit twee gescheiden onderdelen, namelijk de eigenlijke pianomethode als eerste deel, geschreven door Dussek, en Pleyels sonates voor klavier en viool (opus 32) als tweede deel.

In tegenstelling tot wat de titel doet vermoeden, is de Méthode pour le piano forte par Dussek et Pleyel dus niet ontstaan vanuit een harmonieuze samenwerking tussen twee pianopedagogen. Gelukkig heeft het voorval de vriendschap tussen Dussek en Pleyel niet beschadigd; in hun briefwisseling bleef een warme en amicale toon overheersen.

Het exemplaar in onze bibliotheek is afgestempeld door Ignaz Pleyel.

Bronnen:

R. BENTON, Ignace Pleyel: *A Thematic Catalogue of his Compositions*, New York, 1977, p. 355-356.

J.L. DUSSEK, *Jedem das Seine*, in *Allgemeine musikalische Zeitung*, 5, 10, 1802.

S.P. ROSENBLUM, *Performance Practice in Classic Piano Music*, S.I., 1988, p. 447.

S.P. ROSENBLUM, *Clementi's Pianoforte Tutor on the Continent*, in *Fontes Artis Musicae*, 27, 1, 1980, p. 37-48.

J. ZSAKO, *Bibliographical Sandtraps: The Klavierschule, Pleyel or Dussek?*, in *Current Musicology*, 12, 1971, p. 75-79.

(Hannah Aelvoet)

Webtentoonstelling in de kijker: liedjeszanger Alfons Janssens (1836-1915)

Een muziekbibliotheek bevat niet alleen het grote, gecanoniseerde repertoire, ook het werk van mindere goden of het lichtere genre hebben er hun plaats. Zoals de (klucht)liederen van de Antwerpse componist en liedjeszanger Alfons Janssens bijvoorbeeld. Om deze onbekende erfgoedcollectie onder de aandacht te brengen, maakte collega Lien Alaerts deze fraaie [webtentoonstelling](#).

Alfons Janssens was een even opmerkelijk als veelzijdig man: hij was liedjeszanger en -componist, fotograaf, schilder en glazenier. Op 29 maart 1836 werd hij in Antwerpen geboren als zoon van Nicolaes Janssens en Maria Jordens. Vader Janssens had vóór zijn huwelijk een tijdje in Parijs gewoond, waar hij aan de kost kwam als ‘lampist’ in een Parijs operahuis. Terug in Antwerpen werkte hij als blikslager en begon hij een lampenwinkel. Op het moment van zijn huwelijk in 1835 stond hij bij de burgerlijke stand bekend als ‘voltigeur de la Garde

Civique d'Anvers'.

Alfons Janssens kreeg zijn vroegste muziekopleiding aan de École de Musique in Antwerpen, waar hij bij Joseph Bessems (1809-1892) en Corneel Schermers (1799-1887) zangles volgde. Verder kreeg hij ook muzieklessen van componist Henri Simon (1783-1861), van cellist en dirigent Karel Herreyns (1827-1884) en van de Turnhoutse organist-componist Martinus Robson (1817-1884).

Rond 1853 vestigde Janssens zich als fotograaf en decoratieschilder en tien jaar later werd hij compagnon van August Stalins met wie hij een glazeniersatelier uitbaatte. Ze produceerden glasramen voor het Antwerps stadhuis en voor verschillende kerken (o.a. de Sint-Laurentiuskerk in Lokeren en de Sint-Gummaruskerk in Lier). Maar als zoon van een welstellende zelfstandige – de lampenwinkel van zijn vader op de Antwerpse Katelijnevest was welbeklant – kon Janssens van het familiekapitaal leven en zich aan de muziek en het verenigingsleven wijden. Hij werd dan ook steeds actiever als zanger en componist van liederen in de volkstaal. Als tenor zong hij zowel op liefdadigheidsconcerten als op concerten van gevestigde concertorganisaties als de Cercle artistique en de Société royale d'Harmonie. Janssens zou meer dan tachtig liederen componeren op hekel- en kluchtdichten van volksdichter Andreas De Weerd (1825-1893). Kasteelen in de lucht, het eerste lied dat Janssens op verzen van De Weerd schreef, werd in 1853 gepubliceerd. In zijn (méér dan 1.800!) teksten gaf De Weerd een spottende of hekelende commentaar bij lokale en ook wel nationale evenementen. Met zijn liedteksten volgde hij de actualiteit op de voet: het gebeurde dat hij al dezelfde dag een bepaalde gebeurtenis op de korrel nam. Vele van zijn liederen werden op markten en in cafés-chantants gezongen door Karel Goedemé (1843-1928), bijgenaamd 'de Scheve', omdat hij zijn hoofd schuin hield.

Andere tekstdichters die Janssens inspireerden waren, Frans Dodd, Emmanuel Rosseels, Hendrik Van Offel, Paul Billiet, Michiel De Hert, Rosier (Pieter) Faassen, Frans Rosel, Henri Paschael, Frans Jos Van den Branden, Karel Boeyen en Hein Van den Dries. Daarnaast zette Janssens ook enkele Franse teksten van Antoine Clesse en Guillaume Stanislaus op muziek. Zijn liederen werden gepubliceerd door de Antwerpse uitgeverijen Possoz en Faes.

Janssens was ook zeer bedrijvig in het Antwerpse verenigingsleven. In 1871 was hij een van de initiatiefnemers van de Antwerpse 'Club der XII' die maandelijks voor de leden een voordrachtavond organiseerde. Andere leden waren, onder anderen, zijn compagnon Stalins en werknemers en bezoekers van hun gezamenlijke werkplaats. Het aantal leden werd tot twaalf beperkt: er kwam pas een plaats vrij als iemand het cenakel verliet of overleed. Het genootschap zou pas in 1933 ophouden te bestaan; in die meer dan zestig jaar heeft de club 37 leden geteld. Opmerkelijk is dat de clubleden een uiteenlopend profiel hadden: volksfiguren, ambachtslieden, kunstenaars, historici, journalisten, musici, architecten, artsen en wetenschappers. Wat ze gemeenschappelijk hadden was hun liefde voor de geschiedenis van Antwerpen enerzijds en hun belangstelling voor wetenschappen en nieuwe technologieën anderzijds. Onder hen waren bijvoorbeeld Frans Claes, conservator van de musea Steen en Vleeshuis; Mathieu Hubert Hennen, componist en leraar aan het Koninklijk Vlaams Conservatorium; Frans Jozef Van den Branden, leraar voordrachtskunst aan het Antwerps Conservatorium, en de journalist en auteur René Vermandere. De lezingen werden door de leden gegeven en weerspiegelden hun uiteenlopende interesses: van exacte wetenschappen over maatschappelijke kwesties tot kunst. Daarnaast was Janssens ook voorzitter van de Antwerpse muziekvereniging Société Grétry.

Op 11 december 1880 bracht het Antwerpse stadsbestuur hulde aan Janssens die toen vijftig jaar als zanger actief was en in al die jaren belangeloos op tal van benefietconcerten was opgetreden. In de grote feestzaal van de Harmonie hield burgemeester Leopold De Waal de feesttoespraak en kreeg Janssens het bronzen beeld 'Muze der muziek' van Alfons Bogaerts overhandigd. Bij die gelegenheid schilderde Piet Van der Ouderaa, lid

van de 'Club der XII', zijn portret.

In 1903 werd Janssens opnieuw gevierd, deze keer naar aanleiding van de vijftigste verjaardag van het verschijnen van zijn lied *Kasteelen in de lucht*. De dichter Karel Boeyen schreef toen *Zedelijke overwegingen* uit de werken van Alfons Janssens, een tekst waarin hij een hele reeks titels van Janssens' liederen verwerkte.

Zijn liederen zijn er op gericht om de (humoristische en/of hekelende) tekst zo duidelijk mogelijk over te brengen: er is meestal een korte piano-inleiding die de aandacht van het publiek trekt, de tekstplaatsing is syllabisch en de opbouw is strofisch. Sommige van zijn liederen die door Possoz in een reeks van vijftig 'kluchtliederen' werden gepubliceerd, zijn niet zo zeer luimig, als wel politiek of sociaal geëngageerd. De groote visschen die eten de klein (tekst van De Weerd) is een aanklacht tegen de hebzucht die steevast de 'kleine man' benadeelt, terwijl het 'verbroederingslied' *Holland en België* (tekst van Faassen) de Groot-Nederlandse gedachte uitdraagt. Ook componeerde hij enkele eenvoudige romances.

Zijn liederen waren een tijd lang bijzonder populair. Dat blijkt onder meer ook uit een brief die Hendrik Conscience in 1881 aan Janssens en De Weerd schreef om hen te bedanken voor een verzameling liederen die ze hem hadden geschonken, ter gelegenheid van de publicatie van zijn honderdste boekdeel:

'Ik weet waarlijk niet hoe u te bedanken over de toezending van uw schoon geschenk. Wel kende ik eenige uwer geestige liederen, van ze hier te Brussel in Vlaamsche huisgezinnen bij de piano te hooren zingen; maar velen toch waren mij nog onbekend. Ze nu in uw recht prachtig boek te zamen ziende, kan ik mij eerst eene juiste gedachte vormen van den aanzienlijken en zeer verdienstelijken arbeid, dien gij beiden tot verspreiding van het echte volkslied en ook tot verdediging onzer moedertaal hebt geleverd. Ik heb onmiddellijk het genoegen mogen smaken in mijn huisgezin de liederen uwer verzameling bij de piano te hooren voordragen. U zeggen dat wij ons daarbij hebben vermaakt en tot tranen toe gelachen, zal wel overbodig zijn, als gij u herinnert dat wij allen Antwerpenaren zijn en daarom bijzonderlijk wel de eigenaardige woorden en taalvormen der kluchtige schetsen, zooals de *Collectie Vrouwenamen*, *Een reisje naar Brussel*, enz., kunnen smaken.'

Op latere leeftijd werd Janssens hardhorig zodat hij moest stoppen met optreden. Hij kreeg verschillende beroertes en overleed op 28 december 1915. Janssens, die pas in 1878 was gehuwd, liet geen kinderen na. Zijn begrafenis vond plaats in de Sint-Joriskerk en werd bijgewoond door Karel Goedemé, René Vermandere en Frans Jozef Van den Branden. (Jan Dewilde)

Boek in de kijker: Pierre-Simon Fournier, *Traité historique et critique sur l'origine et les progrès des caractères de fonte pour l'impression de la musique* (1765)

De bibliotheekcollectie bevat niet alleen partituren en werken die enkel om hun inhoud interessant zijn. Vaak zitten er achter de publicaties meeslepende verhalen en intriges verborgen. Zo ook bij het werk van Pierre-Simon Fournier (1712-1768), een Frans stempelsnijder, lettergieter en typografisch theoreticus. Zijn *Traité historique et critique sur l'origine et les progrès des caractères de fonte pour l'impression de la musique* (Barbou: Berne, 1765) is gebundeld met een publicatie van Nicolas en Pierre-François Gando die luistert naar de titel *Observations sur le traité historique et critique de monsieur Fournier le Jeune* (Moureau: Berne, 1766). In de 18de eeuw ontstonden er als het ware literaire gevechten tussen rivaliserende ontwerpers van lettertypes. Deze publicaties zijn daar een voorbeeld van.

Pierre-Simon, ook gekend als Fournier le Jeune leerde het vak van graveur en lettergieter in het atelier van zijn vader. Hij gaat niet enkel de geschiedenis in als de man die het monopolie

van de Ballard-uitgeverij gebroken heeft, maar hij was ook pionier in het gebruik van afgeronde muzieknoten in Franse publicaties.

Vanuit zijn interesse voor typografische technieken publiceerde hij in 1737 zijn eerste theoretisch werk *Table des proportions qu'il faut observer entre les caractères*. Hierin introduceerde hij het typografische punt, dat wordt gebruikt om onder andere de grootte van lettertypes en regelafstanden aan te geven.

Zijn volgende publicatie uit 1742, *Modèles des caractères de l'imprimerie*, is een titanenwerk. Hierin toonde hij onder meer 4600 letters in verschillende stijlen waarbij de afmetingen een logisch en wiskundig verband hebben. De afmetingen zijn gebaseerd op zijn theorie uit 1737 en worden afgebeeld in een *Table des proportions des différents caractères de l'imprimerie*. Fourniers inzicht in de technische kant van het drukken komt duidelijk naar voor in de zes notentypografieën die hij ontwikkeld heeft. Eén daarvan publiceerde hij in 1756 in *Essai d'un nouveau caractère de fonte pour l'impression de la musique, inventé et exécuté dans toutes les parties typographiques*. In dit werk kaart hij de stagnatie van het Franse muziekdrukken aan. Op dat ogenblik mocht enkel Christophe-Jean-François Ballard als koninklijk muziekprinter partituren drukken waardoor Fournier zijn nieuwe technieken en types niet kon uitvoeren. De Franse noten waren tot dan toe steeds vierkant diamantvormig terwijl Fournier een techniek had ontwikkeld om afgeronde noten te drukken.

Fournier legde een petitie voor aan het parlement om het alleenrecht van Ballard ongedaan te maken. Na een heftige polemiek werd de aanvraag goedgekeurd, wat het einde betekende van het Ballard-monopolie.

Terwijl zijn petitie op tafel lag schreef Fournier *Traité historique et critique sur l'origine et les progrès des caractères de fonte pour l'impression de la musique*. Het werd in 1765 gedrukt bij Berne en beschrijft de geschiedenis van de muziektypografie. Naast deze algemene geschiedenis is het werk een regelrechte aanval op het exclusieve privilege van de Ballard-familie.

Het traité wordt afgesloten met een muziekvoorbeeld, gebruikmakend van zijn nieuwe druktechniek. Het stuk, *Ariette, mise en musique par M. l'Abbe Dugué à Paris, des nouveaux caractères de Fournier le jeune*, werd gedrukt in twee vormen *petite musique* en *grosse musique*, waarin hij twee verschillende typografieën gebruikte.

In dit werk beschuldigde Fournier de Gando's van plagiaat. Deze Franse familie die eveneens lettertypes ontwikkelde, zou volgens hem in 1764 een muziektipe uitgebracht hebben dat hij reeds in zijn werk uit 1756 had gepubliceerd.

Als reactie publiceerden zij hun *Observations sur le traité historique et critique de monsieur Fournier le jeune*. Hierin kennen ze hun steun toe aan de Ballards, benadrukken ze fouten in zijn historisch discours en beschuldigen zij hem van hun kant van plagiaat. Hij zou de methode die Breitkopf in 1754/55 ontwikkelde voor muziekdrukken hebben overgenomen. Ze eindigen hun werk met voorbeelden van zes vroege muziektypes uit de Ballard-voorraad met als laatste voorbeeld *musique dont les notes sont exactement rondes* door Pierre Ballard, 1695...

Hierop heeft Fournier in 1766 een weerwoord gepubliceerd onder de titel *Réponse à un Mémoire publié en 1766 par MM. Gando, au sujet des caractères de fonte pour la musique*. Hij stelt dat hij niet van plan was om te reageren op hun *Observations* maar daar zij hun werk verspreidden in Frankrijk en zijn goede naam door het slijk haalden, had hij geen andere keuze. In deze 17 bladzijden tellende publicatie weerlegt hij woord voor woord hun aantijgingen.

Het bedrijf, dat na Fourniers dood in 1768 door zijn weduwe werd verdergezet, bleef bestaan tot in de 19de eeuw. Nu nog zijn de puntenstelsels gebaseerd op Fourniers theorie bij het kiezen van het formaat van lettertypes.

Het *Traité historique et critique* is online te bekijken via [IMLSP](#)

(Inneke Daghelet)

Schenkingen

De voorbije jaren heeft de bibliotheek een aantal bijzondere collecties binnengehaald, zoals de Collectie Dubar, de Collectie Albert Michiels, de muziekbibliotheken van vier Antwerpse historische kerken, de autografen van Peter Welffens of de muziekbibliotheken van zangers als Renaat Verbruggen, Francine Lepage en Nick Dumont. Ook de voorbije maanden werd de bibliotheek met enkele omvangrijke en belangwekkende collecties verrijkt. De meest omvangrijke aanwinst is de fantastische partiturencollectie van de Openbare Bibliotheek Antwerpen, die de voorbije decennia met veel zorg werd uitgebouwd. Wegens nieuwe taken bij de openbare bibliotheek en ook omdat de belangstelling voor deze collectie de laatste jaren enigszins was weggedeemsterd, werd een nieuw onderkomen en vooral een geïnteresseerd publiek gezocht. De partituren – goed voor twee vrachtwagens! – werden de voorbije weken naar de conservatoriumbibliotheek getransfereerd en worden nu geleidelijk aan in de bibliotheekcatalogus geïntegreerd. Interessant is dat we met deze verzameling toch heel wat lacunes in onze bibliotheek kunnen wegwerken. Naast interessant muziekerfgoed bevat deze verzameling veel muziek van na 1950 (Berio, Boulez, Glass, Nono, Penderecki, Stockhausen...). Met dank aan de stad Antwerpen! Naast vele kleinere schenkingen ontvingen we ook de muziekbibliotheek van componist Ernest Van der Eyken (1913-2010) en de manuscripten en een deel van het archief van componist en criticus Willem Pelemans (1901-1991). Beide collecties bevatten vele unica, zeldzame werken en gesigneerde en gedicaceerde partituren.

Een kleine greep uit de vele aanwinsten

Boeken

Béjart, Maurice, *L'esprit danse: entretiens avec René Zahnd* (Bibliothèque des arts, 2001)
Cawthra, Benjamin, *Blue notes in black and white: photography and jazz* (Chicago University Press, 2011)
Delaere, Marc (ed.), *Rewriting recent history: the development of early serialism, 1947-1957* (Peeters, 2011)
Knaepen, Jos L., *Jazz in Belgium in beeld* (Knaepen, 2003)
Le Diagon-Jacquin, *Liszt: guide pratique du mélomane* (Hermann, 2011)
Olivier, Philippe, *Pierre Boulez: le maître et son marteau* (Hermann, 2005)
Olivier, Philippe, *Olivier Messiaen, ou la lumière: essai* (Hermann, 2008)
Pernet, Robert, *Belgian jazz discography (1897-1999)* (Pernet, 1999)
Poulenc, Francis, *J'écris ce qui me chante* (Fayard, 2011)
Vaughan, David & Melissa Harris, *Merce Cunningham: fifty years* (Aperture, 1997)

Partituren

Andriessen, Louis, *Aanloop en sprongen* (Donemus, 1961)
Arnell, Richard, *Partita for unaccompanied viola* (Hinrichsen, 1961)
De Corte, Jules, *Wie in Nederland wil zingen: 52 luisterliedjes* (deStiel, 2012)
Escher, Rudolf, *Sonata for flute and piano* (Donemus, 1980)
Gubaidulina, Sofia, *Sonate / Pantomime für Kontrabass und Klavier* (Sikorski, 1991)
Halffter, Cristóbal, *Fractal para cuarteto de saxofones* (Universal Edition, 1992)
Holliger, Heinz, *Trio für Oboe, Viola und Harfe* (Ars Viva, 1971)

Kornakov, Yuri, *Concerto no. 2 for flute and orchestra* (Compozitor Publishing House, 2005)
Loevendie, Theo, *Music for flute and piano* (Donemus, 1980)
Lutosławski, Witold, *Trzy postludia na orkiestrę* (PWM, 1964)
Marco, Tomás, *Castillo de lágrimas: guitar* (Periferia, 2011)
Onslow, George, *Nonetto, op. 77 in C* (Phylloscopus Publications, 1993)
Pärt, Arvo, *Quintettino* (Peters, ca. 1976)
Penderecki, *Concerto per viola ed orchestra* (Schott, 1987)
Prokofiev, Sergei, *Egyptian nights* (Compozitor, 2011)
Pousseur, Henri, *Canines per voce femminile e pianoforte* (Edizioni Suvini Zerboni, 1984)
Pousseur, Henri, *Electre* (Universal Edition, 1968)
Shchedrin, Rodion, *Veličanie* (Schott, 1997)
Slonimsky, Sergei, *Hamlet: dramma per musica after Shakespeare's tragedy* (Compozitor Publishing House, 1997)
Taverna-Bech, Francesc, *Tannkas de la mar : quatre peces per a flauta i guitarra* (Periferia, 2012)

Dvd's

Caplan, Elliot, *Cage/Cunningham* (Kultur, s.a.)
Fischer, Betsy, *German lineage in modern dance* (Dancetime, 2012)
3 by Martha Graham (Pyramid, s.a.)
Hans Van Manen (Arthaus, s.a.)

Teksten: Hannah Aelvoet, Inneke Daghelet, Jan Dewilde

Wilt u deze nieuwsbrief niet langer ontvangen?

Mail dan: bibliotheek.kc@artesis.be

Archief

[Artikels nieuwsbrief november 2008](#)

[Artikels nieuwsbrief januari 2009](#)

[Artikels nieuwsbrief maart 2009](#)

[Artikels nieuwsbrief juni 2009](#)

[Artikels nieuwsbrief januari 2010](#)

[Artikelsnieuwsbrief april 2010](#)

[Artikels nieuwsbrief juli 2010](#)

[Artikels nieuwsbrief december 2010](#)